

Duurzaam Havenbedrijf

Werkatelier 13 november 2012 10.00-12.30 uur

Kamer van Koophandel, Heliconweg 62, Leeuwarden

Verslag

16 november 2012

Arjen Bosch

Inhoud

Kernpunten Duurzaam havenbedrijf.....	3
1. LNG.....	3
2. Behalen van milieu voordeel in de haven	3
Duurzame verlichting	3
Walstroom	4
Ballastwater	4
Eco kade	4
3. Veiligheid en calamiteitenbestrijding.....	5
4. Integrale aanpak voor verduurzaming	5
5. Plenaire discussie	5
Deelnemers	6

Kernpunten Duurzaam havenbedrijf

Na een presentatie over de context van het werkatelier, kregen de deelnemers de gelegenheid om schriftelijk aan te geven welke (maximaal 3) thema's zij in een programma terug wilden zien.

De aangereikte suggesties laten zich ordenen naar een viertal thema's, die in subgroepen worden uitgewerkt.

1. LNG

De subgroep stond nadrukkelijk stil bij het belang van de aanleg van infrastructuur voor LNG. Het gaat om technische en financiële haalbaarheid in de start-up fase.

Om hier uit te komen moeten we coalities vormen in de driehoek:

<klant \wedge schip \wedge infra>.

Je zou moeten beginnen met een pilot, met een uitrol naar 2018. Onderstreep het met een open business case (inclusief het milieuvoordeel) om te laten zien dat het uiteindelijk zonder subsidie gaat draaien. De prijsstelling en de wet- en regelgeving over milieu categorieën vergen daarbij bijzondere aandacht. De Taskforce LNG zal zich ook op de problematiek van regelgeving kunnen richten.

Er zal worden aangesloten bij de Taskforce met 4 werkgroepen. De concrete doelstelling is om in 2015 minstens 50 binnenvaartschepen, 50 zeeschepen en 500 trucks op LNG te laten draaien.

Concrete projecten zijn de veerverbindingen: Doeksen, TESO, AGM. Denk daarnaast ook aan de offshore en de visserij en hou ook bio-LNG in beeld.

Blijf communiceren over de positieve effecten op het milieu, plaats het in de energie transitie en stimuleer initiatieven uit de markt.

2. Behalen van milieu voordeel in de haven

Duurzame verlichting

Het initiatief van Groningen Seaports zit goed op stoom. Daarbij moet je het uitbreiden naar alle havens. Het zou moeten uitmonden in een project voor alle havens. Kijk daarbij ook hoe je voorlopers als Tejin Aramid (Delfzijl) kunt benutten in de samenwerking tussen havens en bedrijfsleven. Eemsdelta Green zou daarin een rol kunnen spelen. Creëer daarbij ook een opening voor andere gebruikers, zoals bijvoorbeeld de vissers.

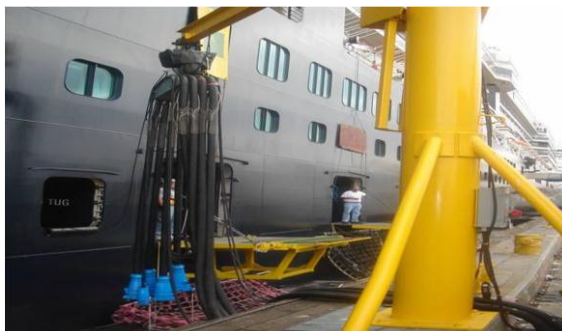

Walstroom

Bij walstroom moet je wel onderscheid maken tussen de grote en kleine aansluitingen. Aan de ene kant de grote handelsvaart en aan de andere kant de visserij en recreatievaart.

Er zijn verschillende standaarden (Hz). Je zou in de noordelijke havens afspraken moeten maken met de doelgroepen. Ook voor LNG kun je voordeel behalen als ze walstroom gaan gebruiken.

Er zijn nog wel wat problemen op te lossen. Bestaande schepen voor de grote handelsvaart hebben vaak geen installatie voor walstroom aan boord. Voor reders die op de Baltic varen en voor ferry's ligt dit anders. Een ander punt is de kathodische bescherming van het schip in relatie met walstroom.

Ballastwater

In samenwerking met Groningen Seaports ontwikkelt Damen Ship Yards een Ballastwaterbarge. Daarmee kunnen schepen die zelf geen ballastwater kunnen reinigen dat via deze barge doen. Het project wordt een dezer dagen bij het Waddenfonds ingediend. Het is een mooi voorloperproject ter ondersteuning van de ambitie 'Unescohaven'.

Er moet ook aandacht komen voor behandeling in de haven zelf.

Eco kade

Een aantal kades corrodeert veel sneller dan gedacht, de wisselwerking is intensiever dan ingeschat. Het speelt in alle waddenzeehavens. Dat leidt tot de volgende vragen:

1. Wat is de invloed van de huidige kades op het milieu van de Waddenzee?
2. Welk kade ontwerp heeft juist een positieve werking op het milieu?

Met waterbouwbedrijven, havens en kennisinstellingen zou je een pilotproject (met een nulmeting) moeten opzetten, met als inzet om tot alternatieve kadeontwerp(en) te komen.

Het probleem doet zich vooral voor als zoet en zout water op elkaar inwerken. De deelnemers denken aan een pilotproject in Lauwersoog, want daar is veel kennis na de afsluiting. Zij stellen voor dat er een sessie wordt belegd met de havens, een initiator om tot een toegepast project te komen.

Daarnaast ontstaan er steeds meer problemen met aangroei van Japanse oesters. Hoe kun je daar slimmer mee omgaan?

3. Veiligheid en calamiteitenbestrijding

De deelnemers bespreken de wenselijkheid van het maken van een risico analyse van bedreigingen van de Waddenzee langs drie invalshoeken:

- Vanuit de havens langs de Waddenzee
- Vanaf scheepvaart
- Vanaf de offshore

Via de analyse kun je de witte plekken in de bestrijding vaststellen.

Er ontbreekt een systeem voor het opruimen van olie op zachte, slibrijke platen. Je zou een prototype voor een amfibievoertuig moeten maken. Bij de huidige calamiteitenbestrijding hebben de betrokken vaartuigen meestal andere functies, maar zij zijn bij calamiteiten oproepbaar. Dat zou voor een amfibievoertuig ook moeten. Je kunt dan denken aan:

- Recreatie
- Visserij
- Onderzoek

De aanpak zal draagvlak moeten krijgen bij regionale overheden, Rijkswaterstaat, KIMO en milieuorganisaties.

Er zijn meerdere mogelijkheden voor financiering: Life environment, Waddenfonds en overheden die verantwoordelijkheden voor de veiligheid hebben.

4. Integrale aanpak voor verduurzaming

Je moet voor het predicaat 'Unescohavens' meer doen dan alleen de standaard regels toepassen. Het is dus een 'Ecoport-plus'. Daarmee kun je de Waddenzee profileren als een continue inspiratiebron voor verduurzaming.

Er ontbreekt wel een platform voor duurzame Waddenzeehavens, dat inspireert om de milieuprestaties continu te verbeteren. Van daaruit moet de samenwerking tussen partijen leiden tot vertrouwen en draagvlak. Daarbij moet je ook kleinere bedrijven meenemen en stimuleren. Het platform moet ook milieu indicatoren vaststellen en best practices als goede voorbeeldfunctie in de etalage zetten.

Daarbij moet je ook de verbinding leggen met industriële ecologie en building with nature. Kortom de samenhang in de verduurzamingsinitiatieven brengen.

5. Plenaire discussie

Bij de terugkoppeling blijkt er afkeer van brede analyses voor calamiteitenbestrijding en milieu tekorten. Wetende dat er een lijn is met duurzame specialisatie, specifiek per haven en een lijn 'building with nature waddenzeehavens' moeten we nu aan de slag.

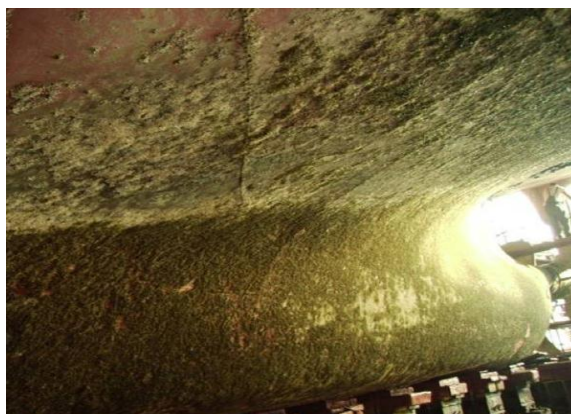
Rond LNG zijn er duidelijke initiatieven die ondersteuning verdienen, de mogelijkheden voor uitrol liggen op tafel. Vooral in Harlingen is het nu heel concreet met Doeksen en de potentie in de visserij. Blijf het vooral samen met alle havens doen.

Als je naar de ballast water kijkt ben je er nog niet. Want exotische organismen komen ook mee via de aangroei van schepen. Hier is zeker nog innovatie wenselijk en mogelijk.

Door in te zetten op de benoemde projecten wordt een goede slag geslagen waarmee je goed voor de dag kan komen, alleen voor afval is er nog wat te weinig aandacht.

De eco kades en het amfibie voertuig voor calamiteitenbestrijding zijn echt innovatief en behoeven nog een goede business case.

De projecten met ballastwater en licht vooral doorzetten en de volgende keer de genoemde onderwerpen aanscherpen.

Deelnemers

Michel Bakelaar
Bas Bolman
Arjen Bosch
Rick van Dinteren
Roel van Eijle
Hans Flipssen
Aart Hoogerwerf
Ton Hoorndijk
Dirk Jan Hummel
Bart van der Kolk
Wierd Koops
Dirk Koppert
Corina Prent
Klaas Rozendal
Matthijs Schuiten
Bastiaan Schurink
Djurre Siccama
Nico Smit
Bert Veerman
André ter Velde
Reiner de Vries
Mark de Wit
Wim Woudstra

Organisatie

Port of Den Helder
IMARES
Waddenzeehavens
Damen
Damen
Evers en Manders
Eekels
Delfzijl
Syntens
Groningen Seaports
NHL
Provincie Groningen
TNO
Provincie Frylân
Damen
Damen
Eekels
Provincie Groningen
KIMO
Spectrum
Harlingen
IMARES
Lauwersoog

Programma Waddenzeehavens

Duurzaam

Havenbedrijf